

Lã m gã- Ä'á»f há°jñ chá°ç yá°ç u tá»' mã^a tã-n trong thá»±c hã nh tã-n ngÆ°á»jng thá»• Má°«u hiá»†n

Ä°ã°ng gã°p cá»§a Vã© Thanh Lá»ch
22/02/2017

Làm gì Ä hñ chç yç u tñ

mê tín trong thñc hành tín ng°áng thÝ M«u hiçñ nay

* Vi Thanh LËch

Thñc hành tín ng°áng thÝ M«u Tam phç là hojt Ùng diãñ ra phÕ biçñ trong Ýi sñng sinh hojt tâm linh cçạ ng°Ýi Viçt lâu nay, ngày 1/12 vëa qua ã °ãc UNESCO công nh-n là di sñn v n hóa phi v-t thã jì diçñ cçạ nhñ lojì.

Không thã phç nh-n nhñng nét 1p trong nghç thu-t diãñ

x°Ùng dân gian này, tẽ âm nhç, vi jò, trang phác, jò câ çñ không gian diãñ

ra nghi Iã Äu °ãc chu©n bË rñt công phu, phñi kçt hãp hài hoà thành mùt chËnh

thã thñng nhçt.

Ä

Nhñng ng°Ýi trñc tiçp diãñ x°Ùng và nhñng khán giç

xung quanh hí dù muññ hay không, cing ang tham gia vào mùt ch°jng trình nghç

thu-t dân gian -c biçt, và chính hí là ng°Ýi trñc tiçp ho-c gián tiçp, l°u giì

lì nhñng giá trË tinh tuý nhçt cçạ làn içu chçu v n, cçạ vi içu dân gian, cçạ

trang phác truyãñ thñng...

Tuy nhiên, có mùt thñc tiç r±ng hçu hçt nhñng ng°Ýi

tham gia nghi Iã thñc hành tín ng°áng thÝ M«u Tam phç lâu nay không ngh) nh° v-y.

Ng°Ýi viçt bài này ã tham dĩ không ít các buÕi Iã, có nhñng buÕi diãñ ra thâu

êm suñt sáng, có nhñng buÕi b°t ãu tẽ tinh mç çñ cuñi ngày, có nhñng ng°Ýi

thñc hiçñ nghi Iã (tjìm gñ là) chuyên nghiçp (ó là các thanh Óng hành nghã

thày cúng, xem bói...), có nhñng ng°Ýi (tjìm gñ là) không chuyên (hí là nhñng

ng°Ýi mà theo các thầy bói là có c n duyên vÙi các vË thçñ linh ho-c có nghiçp

ch°Ùng tẽ kiçp tr°Ùc nên phËi mang thân thã mình hiçñ dâng cho thçñ linh vã ngñ

Óng, nh-p thç, Ä các vË thçñ vÙi séc mñnh vô biên cçạ mình có thã giúp hí giç

trẽ nghiçp ch°Ùng ho-c gá bí c n duyên Ä cuÙc sñng thñc tjì °ãc "thu-n

buOm xuôi gió").

Có nhñng buÕi Iã mà ng°Ýi éng thanh Óng tiêu tññ

hàng tr m triçu Óng Ä dâng Iã lên các vË thçñ linh và phát IÙc phát tài cho

chúng sinh, cang nhñng gia ình khá giç Iã cang IÙn vì hí cho r±ng tài IÙc mà hí

có °ãc trên trçñ gian là do các vË thçñ linh °u ái mang tÙi, vì thç, hàng n m

phËi mang dâng cúng thçñ linh và chia sÙt cho bách tính. Nç u bñ qua nhñng khoËn

tiêu tññ vào vàng mã thì ãy cing là mùt ý ngh)a tñt trong nghi Iã này.

Có nhñng buÕi Iã mà ng°Ýi éng hçu dù rñt nghèo túng

cing phËi cñ vay m°ãñ tiãñ Ä thñc hiçñ vì "nh° IÝi thày phán, không hçu s½

bË quã phj, s½ luôn g-p tai hoj trong cuÙc Ýi". Không ai kiãñm chéng °ãc

h° thñc thç nào sau nhñng phán truyãñ çy, nh°ng nhñng ng°Ýi nghèo vÙi °Ùc muññ

cháy bñng °ãc thoát khñi cuÙc sñng khó kh n cing g°ng séc thñc hiçñ nghi Iã.

Mùt màn khá thú vË mà hçu hçt nhñng ng°Ýi tham dĩ nghi

Iã này Äu rñt thích thú, ó là màn phát IÙc. Nhñng Óng tiãñ th-t °ãc phát t-n

tay ho-c ném tung lên trÝi cho "chúng sinh" nh-t ã xua tan nhñng mçt

mñ cçạ ng°Ýi dĩ Iã khi phËi théc thâu êm ho-c nhËñ n cË ngày Ä phác Iã.

Có oàn cung v n sau mùt buÕi Iã ç 36 giá ã thu vã mxi

ng°Ýi tẽ 4 çñ 6 triçu Óng, th-m chí nhiãu hññ nç u thanh Óng là ng°Ýi giàu

có. ó là ch°a kã çñ các ghç hçu dâng làm nhiçm và nâng kh n sía túi, phác và kh n

áo sau mxi phiên giãng Óng cçạ 36 vË thçñ linh, rÕi các vË thç nhang cía Äñ...

Vô hình chung, ã hình thành mùt bù ph-n ng°Ýi sñng b±ng

nghã hát v n, hçu dâng, viçt sÙ, khçñ Iã. Còn các thanh Óng (tjìm gñ là)

chuyên nghiçp có thã sñng sung túc nhÝ vào sñ dâng cúng cçạ các con nhang ç tí .

Dã thçy r±ng, ranh giÙi giĩa nét v n hoá truyãñ thñng

trong thñc hiçñ mùt nghi Iã tâm linh vÙi viçc mê tín dË oan là rñt mong manh,

vì v-y, Ấ ra và thĩc hiChn ấc các giEi pháp hĩn chĩ yũu tĩn mĩt quĩ là iẤu khĩng dĩa dàng. Theo quan sát và trEi nghiChm thĩc tĩ nghi IẤ này, tác giE Ấ xuĩt mĩt sĩn giEi pháp sau:

Thĩ nhĩt, vĩa phĩa các nhĩa quĩn lý xĩa hũi, cĩn ỹ mĩnh tuyên truyẤn bĩng nhiẤu hình thĩc và nũi dung phong phú, linh hoĩt, sáng tĩo Ấ nâng cao nh-n thĩc cĩa cán bũ, ỹng viĩn và nhĩn dĩa vĩa nghi IẤ thĩc hành tĩn ngĩng thĩ M«u, xác ỹnh ỹy vĩa là sinh hoĩt v n hoĩa dĩa gian hũi tĩa nhiẤu giá trĩ nghCh thu-t truyẤn thĩng tĩn 1p, vĩa là nghi IẤ tâm linh nhĩm thoĩ mĩn nhu cĩu sinh hoĩt v n hoĩa tinh thĩn cĩa nhĩn dĩa.

Tĩ ó cĩ ỹnh hĩng ỹng ỹn trong công tác tuyên truyẤn, v-n ỹng nhĩn dĩa thĩc thi nghi IẤ v n mĩnh, lĩn mĩnh, tĩt kiChm, hĩng ỹn nhĩng giá trĩ nhĩn v n tĩn 1p cĩa nghi IẤ nhĩ tĩo dĩng niẤm tĩn, tĩnh ỹy thĩng ỹm bĩc l«n nhĩu, sĩn thĩ thĩ và dĩng hiĩn... cho con ngĩYi.

Thĩc thi các bĩn pháp quĩn lý nhĩa nĩc Nĩ vũi hoĩt ỹng dĩẤn xĩng trong thĩc hành nghi IẤ, chĩng hĩn nhĩ cĩp phĩp hành nghĩa Nĩ vũi nhĩng ngĩYi tham gia oĩn cung v n, nhĩng thanh ỹng...

Bĩn hành các quy ỹnh vĩa tĩ chĩc thĩc hiChn nghi IẤ thĩc hành tĩn ngĩng thĩ M«u tĩ các cĩa Ấn, cĩa phĩc nhĩ hĩn chĩ tung tĩn khi phát lũc, nghiĩm cĩm dĩng cĩng, Nĩ vĩng mĩa, quy ỹnh thĩYi gian, thĩYi lĩng cĩa mĩxĩ bũi IẤ, quy ỹnh vĩa sĩ dĩng ỳn, ỹYi hĩt, iChũ mĩa, trang phĩc phĩ hĩp vũi nghi IẤ truyẤn thĩng...

Cĩ chĩnh sách quĩn lý ch-t chĩ hoĩt ỹng cĩng IẤ tĩ các cĩa iChn tĩ nhĩn. ỹ mĩnh thĩc hiChn tuyên truyẤn, giĩo dĩc, v-n ỹng nhĩng ngĩYi hành nghĩa thĩy bĩi, thĩy cĩng, các ỹng ỹng bĩ cĩn tĩn thĩc các quy ỹnh cĩa pháp lu-t và thĩc hiChn tâm phĩc cĩa nhĩng ngĩYi " ấc" và "cĩ khĩ n ng" thĩc hiChn viChc tâm linh.

Thĩ hai, vĩa phĩa nhĩng nhĩa nghiĩn cĩu v n hoĩa, cĩn khĩn trĩng hoĩn thĩn và phĩ bĩĩn rĩng rĩ hĩn nĩa nhĩng kĩt quĩ nghiĩn cĩu vĩa tĩn ngĩng thĩ M«u Tam phĩc cĩng nhĩ nghi thĩc thĩc hiChn nghi IẤ hĩu ỹng, tĩ ó xĩa dĩng và ỹnh hĩng cho nhĩn dĩa thĩc hiChn nghi IẤ phĩ hĩp vũi phong tác t-p quĩn vĩa bĩo ỹm sĩn nghiĩm, thĩn kĩnh, chũn mĩc vĩa thu-n tĩn cho nhĩn dĩa trong thĩc hiChn nghi IẤ.

Cĩ nhĩng dĩn bĩo vĩa khĩ n ng tĩn tĩ, phát triẤn và giĩo thoĩ, tĩp bĩĩn cĩa nghi IẤ cĩng vũi sĩn phát triẤn kĩnh tĩ, xĩa hũi Ấ Ấ xuĩt nhĩng giEi pháp giĩ gĩn, phát huy yũu tĩn tĩc cĩc, hĩn chĩ yũu tĩn tĩc cĩc, gĩp phĩn thĩc hiChn v n mĩnh trong thĩc hiChn sinh hoĩt tĩn ngĩng, tâm linh.

Thĩ ba, vĩa phĩa nhĩng ngĩYi tham gia nghi IẤ thĩc hành tĩn ngĩng thĩ M«u, cĩn nh-n thĩc sĩa sĩc ỹy là mĩt sinh hoĩt v n hoĩa tinh thĩn, cĩ ỹ ngh)ĩ trong viChc giEi toĩ phĩn nhĩng ỹn ỹc nũi tâm, gĩp phĩn làm thay ỹi tâm trĩng, tĩnh thĩn theo hĩng tĩc cĩc, tĩ ó khĩng t-n-ng vĩn Ấ cĩu xĩn, mua ỹi trong viChc hành IẤ.

Khĩng nghiĩn tĩn tĩ, nghiĩn cĩu Ấ nâng cao hiẤu bĩĩt vĩa tĩn ngĩng thĩ M«u cĩng nhĩ nghi IẤ hĩu ỹng tĩ ó cĩ cĩ nhĩn ỹng ỹn vĩa sinh hoĩt v n hoĩa tâm linh nĩi chũng, vĩa thĩc hành tĩn ngĩng thĩ M«u nĩi rĩng.

Tĩn ngĩng thĩ M«u là nĩt v n hoĩa tĩn 1p cĩa dĩa tũc, thĩa hiChn truyẤn thĩng uĩng nĩc nhũ nguĩn, tĩng thĩn tĩng ỹi. Hoĩt ỹng dĩẤn xĩng thĩc hành nghi IẤ giĩu tĩnh nhĩn v n, tĩc hĩp nhiẤu loĩi hình nghCh thu-t dĩa gian cĩ giá trĩ và ỹ ngh)ĩ quan trĩng trong ỹi sĩng v n hoĩa tinh thĩn ngĩYi ViCht.

Giĩ gĩn và phát huy nhĩng giá trĩ tĩn 1p và loĩi bĩ dĩn nhĩng yũu tĩn mĩt quĩ là viChc làm cĩn thĩĩt, cĩp bĩc ỹi hĩ sĩn vĩa cũc cĩa toĩn xĩa hũi và sĩn ỹng tĩnh cĩng hũ, tham gia thĩc hiChn cĩa nhĩn dĩa, cĩ nhĩ thĩ, mũi phát huy ấc hiChũ quĩ tĩc cĩc cĩa dĩ sĩn v n hoĩa phĩ v-t thĩa ỹ dĩn cĩa nhĩn loĩi mà chũng ta ỹng sĩ hũ.

(Sĩ v n hoĩa và Thĩa thao Ninh Bĩnh)Ấ